

TEORIE ZMIAN SPOŁECZNYCH

Ćwiczenia

III rok socjologii; I stopień; rok akademicki 2014/2015

Prowadząca: dr Agata Krasowska

e-mail: krasowska @uwr.edu.pl

www: agatakrasowska.pl

Instytut Socjologii, Uniwersytet Wrocławski

konsultacje: poniedziałki 13.00-14.00, środy 9.15-10.15, pok. 24, bibl.WNS.

lp.	Treści merytoryczne zajęć	Literatura do zajęć
1.	<p>Teorie zmiany społecznej a wyzwania socjologii XXI wieku: wprowadzenie do tematyki zajęć</p> <p>Po co socjologom teorie zmiany społecznej? Centralne miejsce analiz zmiany społecznej w refleksji socjologicznej. Problem zacofania i postępu. Modele zmiany społecznej w historii myśli socjologicznej i ich ograniczenia. Wyzwania praktyczne: transformacja systemowa w Polsce i poszukiwanie alternatyw dla społeczeństw globalnych XXI wieku.</p>	<p><u>Literatura uzupełniająca:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bauman, Zygmunt. 1999. Po co komu teoria zmiany?, w: Joanna Kurczewska (red.), Zmiana społeczna: Teorie i doświadczenia polskie, Warszawa: IFiS PAN, 19-38. • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 19-37
2.	<p>Zmiana społeczna a idea postępu: dylematy teorii zmian społecznych</p> <p>Narodziny i zakwestionowanie idei postępu. Dekonstrukcja „alternatywnego pojęcia postępu”. Teoretyczne egzemplifikacje: teza o „końcu historii” (F. Fukuyama) jako przykład finalistycznego rozumienia zmiany społecznej. „Socjologii końca” a globalny kryzys neoliberalnego modelu kapitalizmu (D. Harvey).</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 38-52 • Fukuyama, F. (1996) Koniec historii. Poznań: Zysk i Spółka, s. 72-87 • Harvey, D. (2008) Neoliberalizm. Historia katastrofy. Warszawa: Książka i Prasa, s. 206-247. <p><u>Literatura uzupełniająca:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Crow, G. (2005) Towards a Sociology of Endings. Sociological Research Online 10 (3). http://www.socresonline.org.uk/10/3/crow.html • Kapuściński, R. (1978) Cesarz. [różne wydania, rozdział pt. „Idzie, idzie”]
3.	<p>Czasowy wymiar życia społecznego a „społeczeństwa różnych rytmów” (E. Tarkowska)</p> <p>Czas jako społeczna i kulturowa konstrukcja. Funkcje czasu społecznego. Tradycje teoretyczne w badaniach nad czasem. Zmiana społeczna a pamięć zbiorowa: „wynajdywanie przeszłości”. Koncepcja „społeczeństw różnych</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 53-66 • Tarkowska, E. (1999) Społeczeństwo różnych rytmów: przypadek Polski na tle tendencji globalnych. W: P. Sztompka (red) Imponderabilia wielkiej zmiany. Mentalność, wartości i więzi społeczne czasów transformacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 343-359 • Hałas, E. (1999) Odmiany czasu społecznego.

	rytmów”.	<p>W: P. Sztompka (red) Imponderabilia wielkiej zmiany. Mentalność, wartości i więzi społeczne czasów transformacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 360-365</p> <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Buchowski, Michał, Krytyczna antropologia czasu: od rozważań nad socjomorfizmem kategorii do badań nad ekonomią polityczną władania czasem, [w:] Kultura wobec czasu, red. Anna Grzegorzczak, Agnieszka Kaczmarek, Poznań: Wyż. Szk. Nauk Humanist. i Dziennik., 2008 • Szacka, B. (2006) Czas przeszły, pamięć, mit. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 99-146. • Tarkowska, E. (1992) Czas w życiu Polaków. Wyniki badań, hipotezy, impresje. Warszawa: IFIS PAN. s. 9-28.
4.	<p>Teorie modernizacji: modele konwergencji i fazy rozwoju społecznego</p> <p>Narodziny teorii modernizacji. Cechy społeczeństw „tradycyjnych” i „nowoczesnych”. Fazy rozwoju społecznego. Krytyka klasycznych teorii modernizacji. Idea konwergencji a socjologia postkolonialna i upadek realnego socjalizmu. Teorie neomodernizacji i ich ukryte założenia. Idea imitacyjnej modernizacji: przykład zastosowania teorii modernizacji do społeczeństwa polskiego.</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Krzysztofek, K., Szczepański, M.S. (2005) Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych, Katowice: Wydawnictwo UŚ., s. 29-94. • Ziółkowski, M. (1999) O imitacyjnej modernizacji społeczeństwa polskiego. W: P. Sztompka (red) Imponderabilia wielkiej zmiany. Mentalność, wartości i więzi społeczne czasów transformacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 38-64. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Berger, P. L., Berger, B., Kellner, H. (1984) Ideologie: modernizacja i kontrmodernizacja, w: J. Kurczewska, J.Szacki (red.) Tradycja i nowoczesność, Warszawa: PiW, s. 410-32. • Jelonek, A.W, Tyszka, A. (2001) Koncepcje rozwoju społecznego. Warszawa: Scholar, s. 59-92. • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 78-86, 130-141. • Szczepański, M. (1992) Pokusy nowoczesności. Katowice-Kraków: AMP, s. 26-33. • Szczepański, M.S. (1990) Teorie zmian społecznych. Teorie modernizacji. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, s. 5-102.
5.	Historiozofie alternatywne: teorie zmiany cyklicznej i materializm	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian

	<p>historyczny</p> <p>Historiozofie cywilizacji: Spengler, Toynbee. Teorie zmiany cyklicznej Pareto i Sorokina. Materializm historyczny jako teoria zmiany społecznej. Zastosowania empiryczne: wizja „macdonaldyzacji społeczeństwa” (G.Ritzer) a neo-marksistowska analiza cykli kontestacji B. Silver. (dyskusja)</p>	<p>społecznych. Kraków: Znak, s. 142-173.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Silver, B. (2009) /Globalny proletariat. Ruchy pracownicze i globalizacja po 1870 r. /Warszawa: Książka i Prasa, s. 69-109. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ortega y Gasset, J. (1987) Bunt mas. Warszawa: Muza, s. 7-50. • Lee, Ch. K. (2002) From the Specter of Mao to the Spirit of the Law: Labor Insurgency in China. Theory and Society 31: 189-228 • Silver, B. (2003) Forces of Labor. Cambridge University Press, s. 41-74 (rozdział: Labor Movements and Capital mobility) • Spengler, O. (2001) Zmierzch Zachodu. Warszawa: KR
6.	<p>Teorie późnej nowoczesności</p> <p>Narodziny postmodernizmu. Ponowoczesność czy późny kapitalizm? Rozumienie późnej nowoczesności A. Giddensa a „inna nowoczesność” Becka. Problemy ryzyka, wykorzenienia i indywidualizacji. Problem podmiotu zmian w teoriach ponowoczesności.</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 86-92. • Giddens, A. (2001) Nowoczesność i tożsamość. „Ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s.15-49 • Lash, S. (2009) ‘Refleksyjność i jej sobowtóry: struktura, estetyka, wspólnota’, w: Beck, U., Giddens, A., Lash, S. /Modernizacja refleksyjna. Polityka, tradycja i estetyka w porządku społecznym nowoczesności./ Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 145-177. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bauman, Z. (1995 [1993]). Wieloznaczność nowoczesna, nowoczesność wieloznaczna. Warszawa: PWN, s. 260-325. • Eagleton, T. (1998) Iluzje postmodernizmu. Warszawa: Wydawnictwo Spacja. • Featherstone, M. (1998) Postmodernizm i estetyzacja życia codziennego. W: Nycz, R. (red.) Postmodernizm. Kraków: Wyd. Baran i Suszczyński, s. 299-332. • Jameson, F. (1998) Postmodernizm i społeczeństwo konsumpcyjne. W: Nycz, R. (red.) Postmodernizm. Kraków: Wyd. Baran i Suszczyński, s. 190-213. • Lash, S. (1994). Reflexivity and its Doubles: Structure, Aesthetics, Community. In U. Beck, A. Giddens, & S. Lash (Eds.), Reflexive Modernization. Politics, Tradition and Aesthetics in the Modern Social Order. (pp. 110-173). Cambridge: Polity Press.

7.	<p>Teorie globalizacji</p> <p>Początki teorii globalizacji. Stare i nowe imperia. Globalizacja ekonomiczna a globalizacja kultury. Homogenizacja, deformacja , amalgamacja i kreolizacja kultury globalnej (Hannerz). Globalizacja a nierówności społeczne. Glokalizacja (Bauman). Feministyczna krytyka globalizacji (Sassen).</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bauman, Z., 1997, Glokalizacja, czyli komu globalizacja, a komu lokalizacja? Studia socjologiczne, nr 3 • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 91-102. • Sassen, S. (2008) Globalizacja. Eseje o nowej mobilności ludzi i pieniędzy. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego , s. 85-104 <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Apparadurai, A. (2005) Nowoczesność bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji. Kraków: Universitas. • Bauman, Z. (2000) Globalizacja. Warszawa: PIW. • Martin, H-P, Schumann, H, 1999, Pułapki globalizacji. Atak na demokrację i dobrobyt. Wrocław: Wydawnictwo Dolnośląskie • Outhwaite, W., Ray, Larry (2005) Social Theory and Postcommunism. Oxford: Blackwell Publishing, s. 117-146. (R. VI „Globalisation and Convergence”) • Staniszki, J. (2003) Władza globalizacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar • Stiglitz, Joseph E. (2004) Globalizacja, Warszawa: PWN, s. 21-90.
8.	<p>Współczesna krytyka idei progresywizmu. Teorie rozwoju zależnego</p> <p>Teorie rozwoju zależnego a teoria systemów-światów I. Wallersteina. Centrum, peryferie i pół-peryferie globalnego systemu kapitalistycznego. Refleksja na pół-peryferyjnym położeniu społeczeństwa polskiego.</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jelonek, A.W, Tyszka, A. (2001) Koncepcje rozwoju społecznego. Warszawa: Scholar, s. 111-133, 169-187. • Wallerstein, I. (2007) Analiza systemów-światów. Wprowadzenie. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Dialog, s. 41-64 i 91-109. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Amin, S. (2001) Ekonomia polityczna XX wieku. Lewą Nogą 13, 206-21. • Chase-Dunn, Ch, Hall, T.D. (2001). Ewolucja historyczna systemów-światów, Lewą Nogą 13: 222-50. • Krzysztofek, K., Szczepański, M.S. (2005) Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych, Katowice: Wydawnictwo UŚ., s. 97-142. • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 174-182.

		<ul style="list-style-type: none"> Zarycki, T. (2008) Socjologia krytyczna na peryferiach. Kultura i społeczeństwo 52 (4).
9.	<p>Geneza i rozwój teorii podmiotowości</p> <p>Społeczna geneza teorii podmiotowości. Teorie podmiotowości a socjologia historyczna. Teoria stawania się społeczeństwa P. Sztompki i teoria strukturalizmu A. Giddensa jako przykłady teorii podmiotowości – poszukiwanie ograniczeń teoretycznych.</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 183-219. Giddens, A. (2003) Stanowienie społeczeństwa. Poznań: Zys i Spółka, s. 39-80. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Archer, M. (1985). Structuration versus Morphogenesis. In S. N. Eisenstadt, & H. J. Helle (red), Macro-Sociological Theory. Perspectives on Sociological Theory (pp. 58-88). Beverly Hills: Sage. Archer, M. (2000). Being Human: the Problem of Agency. Cambridge: Cambridge University Press (rozdział I) Cichocki, R. (2003) Podmiotowość w społeczeństwie. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, s. 79-112 Giddens, A. (2001) Nowe zasady metody socjologicznej. Kraków: Zakład Wydawniczy Nomos, s. 219-228 Sztompka, P. (1994). Evolving Focus on Human Agency in Contemporary Social Theory. In P. Sztompka (Ed.), Agency and Structure. Reorienting Social Theory (pp. 25-60). Yverdon: Gordon & Breach. Uhl, I. (1991) Podmiotowość a wolność jednostki w refleksji socjologicznej. Studia socjologiczne 1-2
10.	<p>Idee jako siły sprawcze historii (na przykładzie „nowoczesnej osobowości”)</p> <p>Idee jako czynnik zmiany społecznej. Klasyczna analiza M. Webera narodzin kapitalizmu. Rola idei nowoczesnej osobowości w społeczeństwach kapitalistycznych. Idea nowoczesnej osobowości a założenia teorii modernizacji. Podmiotowość a osobowość nowoczesna. Problem przegranych zmian: „cywilizacyjna niekompetencja” (Sztompka) a „orientalizacja” (Buchowski)</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 220-233 Inkeles, A., & Smith, D. (1984). W stronę definicji człowieka nowoczesnego. In J. Kurczewska, & J. Szacki (Eds.), Tradycja i nowoczesność. [Warszawa: PiW, s. 432-464. Buchowski, M., (2008) Widmo orientalizmu w Europie. Od egzotycznego Innego do napiętnowanego swojego, Recykling Idei. Pismo społecznie zaangażowane, nr 10 (wiosna/lato), s. 98-107. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Andreski, S. (1992) Historyczna socjologia porównawcza: wyjaśnienie powstania kapitalizmu, w: tenże, Maxa Webera olśnienia i pomyłki, Warszawa, PWN, 149-83. Dunn, E. (2006) Prywatyzując Polskę.

		<p>Warszawa: Wydawnictwo Krytyki Politycznej, s. 77-115 („Frugo. Marketing niszowy i produkcja elastycznych ciał”)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Weber, Max (1994) Etyka protestancka a duch kapitalizmu, Lublin, Wydawnictwo "Test", s. 31-58. • Ziółkowski, M., Zagórski, K., & Koralewicz, J. (2001). Wybrane tendencje przemian świadomości społecznej. W: E. Wnuk Lipiński, & M. Ziółkowski (red), Pierwsza dekada niepodległości: próba socjologicznej syntezy. Warszawa: IFiS PAN. (zastosowanie teorii nowoczesnej osobowości)
11.	<p>Ruchy społeczne jako zbiorowi aktorzy zmiany społecznej</p> <p>Ruchy społeczne a mechanizm zmiany społecznej. Typy i dynamika ruchów społecznych. Analiza ruchów społecznych przeciwko porządkowi globalnemu M. Castellsa.</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarrow, S. (2008) Dwojaki charakter ponadnarodowych ruchów kontestacyjnych. „Działanie w osamotnieniu” czy zupełnie nowa rzeczywistość, w: Dynamika życia społecznego. Współczesne koncepcje ruchów społecznych. Red. K. Górlach, P. Mooney. Warszawa: Wyd. Nauk. SCHOLAR. • Castells, M. (2007) Siła tożsamości. Warszawa: PWN, s. 75-156. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gliński, P. (1996) Polscy Zieloni - ruch społeczny w okresie przemian. Warszawa: IFiS PAN. • Jawłowska, A. (1988) Więcej niż teatr, Warszawa: PIW. • Misztal, B. (1984) Socjologiczna teoria ruchów społecznych. Studia Socjologiczne 1, s. 193-201. • Offe, C.(1995) Nowe ruchy społeczne: przekraczanie granic polityki instytucjonalnej. W: J. Szczupaczyński (red.) Władza i społeczeństwo. Warszawa: Scholar,s. 226-233. • Ost D. (2007) Klęska "Solidarności". Gniew i polityka w postkomunistycznej Europie. Warszawa: Warszawskie Wydawnictwo Literackie Muza. • Touraine, A. (1995) Wprowadzenie do analizy ruchów społecznych. W: J. Szczupaczyński (red.) Władza i społeczeństwo. Warszawa: Scholar, s. 212-225 • Touraine, A., Dubet, F., Wieviorka, M., Strzelecki, J. (1983) Solidarity. The Analysis of a Social Movements: Poland 1980-1981. Cambridge: Cambridge University Press. • Żuk, P. (2001) Społeczeństwo w działaniu. Ekolodzy, feministki, skłotersi. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s.42-75 i 196-

		243,
12.	<p>Teorie zmiany rewolucyjnej: czy (i kiedy) inny świat jest możliwy?</p> <p>Rewolucja jako forma zmiany skokowej. Socjologiczne pojęcie rewolucji. Modele zmiany rewolucyjnej: podmiotowy i strukturalistyczny. Rewolucja a poczucie relatywnej deprivacji. Teorie rewolucji Ch. Tilly i Th. Skocpol.</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sztompka, P. (2005) Socjologia zmian społecznych. Kraków: Znak, s. 279-296. • Tilly, Ch. (1995) Rewolucja a rebelia. W: J. Szczupaczyński (red.) Władza i społeczeństwo. Warszawa: Scholar, s. 235-246. • Skocpol, Th. (1995) Francja, Rosja, Chiny: strukturalna analiza rewolucji społecznych. W: J. Szczupaczyński (red.) Władza i społeczeństwo. Warszawa: Scholar, s. 247-259. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Brzechczyn, K., Nowak, M. (red) (2007) O rewolucji. Obrazy radykalnej zmiany społecznej. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Filozofii UAM, cz. I. O rewolucji. Zamiast wprowadzenia. • Tilly, Ch. (1997) Rewolucje europejskie 1492-1992. Warszawa: Krąg (rozdziały I i VII)
13.	<p>Polska transformacja ustrojowa: dyskurs i praktyka w świetle teorii zmian społecznych</p> <p>Modernizacja jako „genus proximum” teorii transformacji systemowej. Neo-instytucjonalna wizja transformacji jako rekombinacji zasobów (Mach) a wizja „tranzytologiczna”. Problem „zacofania” i „peryferyjności” (Mokrzycki) a przemiany więzi społecznych w społeczeństwach ponowoczesnych</p>	<p><u>Literatura obowiązkowa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mach, B. W. (1998) Transformacja ustrojowa a mentalne dziedzictwo socjalizmu, Warszawa: ISP PAN, s. 11-30. • Marody, M. (2004) Przemiany więzi społecznych i ich konsekwencje dla sfery publicznej. W: M. Marody (red.) Zmiana czy stagnacja? Społeczeństwo polskie po czternastu latach transformacji. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 227-270 • Mokrzycki, E. (2001) Społeczne źródła zacofania. W: E. Mokrzycki (red) Bilans niesentymentalny. Warszawa: IFiS PAN, s. 109-132. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz, L. (1998). Budowa nowego systemu gospodarczego a dziedzictwo socjalizmu W: A. Siciński (Ed.), Do i od socjalizmu. Dwa przełomy w ciągu półwiecza Polsk, s. 65-76). Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN. • Wnuk-Lipiński, E., Ziółkowski, M., 2001, Założenia teoretyczne. [w:] Pierwsza dekada niepodległości. Red. E. Wnuk-Lipiński, M. Ziółkowski, Warszawa: IFiS PAN • Wnuk-Lipiński, E. (1996) Demokratyczna rekonstrukcja. Z socjologii radykalnej zmiany społecznej. Warszawa: PWN, s. 85-110

14.	<p>Poszukiwanie globalnych alternatyw a teorie zmian społecznych</p> <p>Teorie zrównoważonego rozwoju a teorie radykalne. Wizje rozwoju endogennego, Zrównoważony rozwój: dyskurs a praktyka na przykładzie polityki Unii Europejskiej.</p>	<p>Literatura obowiązkowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harvey, D. (2008) Neoliberalizm. Historia katastrofy. Warszawa: Książka i Prasa, s. 248-280. • Krzysztofek, K., Szczepański, M.S. (2005) Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych, Katowice: Wydawnictwo UŚ., s. 145-166. • Zabłocki, G. (2002) Rozwój zrównoważony. Idee, efekty, kontrowersje(perspektywa socjologiczna). Toruń: Wydawnictwo UMK, s. 13-45. <p><u>Literatura uzupełniająca</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Górski, R. (2007) Bez państwa. Demokracja uczestnicząca w działaniu. Kraków: Korporacja Ha!art. • Schumacher, E.F. (1981) Małe jest piękne. Spojrzenie na gospodarkę świata z założeniem, że człowiek coś znaczy. Warszawa: PiW. • Komisja Wspólnot Europejskich (2009) Komunikat 2009/400; Uwzględnianie kwestii zrównoważonego rozwoju w polityce UE w różnych dziedzinach: Przegląd strategii Unii Europejskiej na rzecz zrównoważonego rozwoju – rok 2009. Dostępne pod: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0400 :FIN:PL:PDF • Luke, T. W. (2005). Neither Sustainable nor Development: Reconsidering Sustainability in Development. Sustainable Development, 13(4), pp. 228-238.
-----	--	--

Warunki zaliczenia przedmiotu:

- (1) regularny udział w ćwiczeniach (nieobecności na dwóch lub więcej zajęciach musi być zaliczona w godzinach konsultacji),
- (2) aktywne uczestnictwo w dyskusjach w oparciu o literaturę obowiązkową,
- (3) uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego, które odbędzie się w trakcie przedostatnich zajęć.